

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

H.C. Andersens Boulevard 45
1553 København V

Telefon 33 43 70 00
service@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

25. august 2010

Vedr.: Høring over Ægtefælleskifteudvalgets betænkning nr. 1519/2010 om revision af dødsboskifteloven.

Indledning

Justitsministeriet har den 31. maj 2010 (j.nr. 2010-710-0036) anmodet om en udtalelse om Ægtefælleskifteudvalgets betænkning om revision af dødsboskifteloven.

Justitsministeriets Ægtefælleudvalg har i juni måned 2010 afgivet ovennævnte betænkning, i hvilken anledning Danske FAMILIEadvokater og Danske Dødsboadvokater i fællesskab som fagudvalg på Danske Advokaters vegne kan afgive nedenævnte udtalelse om betænkningen og de deri indeholdte forslag til ændringer og præciseringer af dødsboskifteloven:

Danske Advokater er enig med Ægtefælleskifteudvalget i, at dødsboskifteloven overordnet fungerer tilfredsstillende og må anses for en klar forbedring af retstilstanden, hvorfor der alene er behov for enkelte mindre justeringer og præciseringer.

Det er foreningens opfattelse, at betænkningen indeholder gode og fornuftige forslag til løsning af en række af de praktiske og juridiske problemer, som den løbende sagsbehandling har givet anledning til siden lovens ikrafttræden.

Danske Advokater finder dog særligt grund til at påpege, at det af udvalget foreslåede instrument til løsning af tvister i bobestyrerboer, hvorefter bobestyrer alene gives mulighed for at opfordre til et sagsanlæg i medfør af dødsboskiftelovens § 89, men ikke kan fastsætte en egentlig frist herfor, forekommer uhensigtsmæssig. Den foreslåede formulering vil ikke løse den retsikkerhed og fastlåsning af bobehandlingen, som den nugældende ordning giver anledning til.

Danske Advokater kan tilslutte sig bemærkningerne i betænkningen side 119, men indstiller, at der gives bobestyreren hjemmel til at fastsætte en frist for sagsanlæg,

eller at der indføres en frist på linje med bestemmelsen i dødsboskifteloven § 56, stk. 4.

Nedenstående gennemgang tager udgangspunkt i betænkningens enkelte afsnit med hensyn til de punkter, hvortil Danske Advokater har bemærkninger.

KAP. 2 BOBESTYRERBEHANDLING.

2.1. Bobestyrerordningen.

Autoriserede bobestyrere

Udvalget anfører i betænkningen, at ordningen med autoriserede bobestyrere efter udvalgets opfattelse generelt fungerer tilfredsstillende, og at det fortsat bør den være den altovervejende hovedregel, at boer, der skal behandles ved bobestyrer, bliver udleveret til en autoriseret bobestyrer, hvilket kan tiltrædes.

Autorisation som bobestyrer meddeles efter den nugældende praksis indtil videre og ophører ved det fyldte 70. år.

Ved lovens ikrafttræden i 1997 blev størstedelen af de advokater, der indtil da havde fungeret som faste medhjælpere ved skifteretterne, meddelt autorisation som bobestyrere.

Den aktuelle aldersmæssige sammensætning af autoriserede bobestyrere i dag er derfor således, at der indenfor de næste 10 år vil være en afgang på 132 af i alt 248 bobestyrere som følge af aldersgrænsen på 70 år.

Udvalget anfører i betænkningen samme sted, at det bør overvejes at gøre autorisationerne af de nye autoriserede bobehandlere i ægtefælleskifter tidsbegrænsede, f. eks. til 10 år med mulighed for genautorisation og i fortsættelse heraf, at det tilsvarende overvejes at gøre autorisationerne af bobestyrere tidsbegrænsede.

En opretholdelse af den nugældende ordning giver de enkelte skifteretter mulighed for hvert 3. år – næste gang den 1. januar 2012 – over for Justitsministeriet at indstille genopslag af de enkelte bobestyrerhverv tilknyttet retskredsen. Herigennem sikres der skifteretterne mulighed for at foretage en fornøden tilpasning.

Domstolsstyrelsen har i 2009 foretaget en rundspørge til samtlige retskredse, som viser, at 7 retskredse vil benytte sig af denne mulighed således, at samtlige bobestyrerhverv i de pågældende retskredse vil blive genopslået pr. 1. januar 2012. I 8 retskredse vil tilpasningen ske ved, at der muligvis ikke sker genopslag af autorisationer, som bliver ledige, mens 9 retskredse ikke vil indstille genopslag og fortsætte med samme antal bobestyrere, når en autorisation bliver ledig.

Denne fordeling af svarene inden for de 3 kategorier viser god overensstemmelse med de gældende regler og skifteretternes aktuelle behov.

Danske Advokater bemærker i forbindelse med forslaget om at gøre autorisationerne tidsbegrænsede, at det i Skiftelovsudvalgets betænkning, som refereret i betænkning 1519/2010 side 14, var forudsat, at der ved etablering af en autorisationsordning gi-

ves den pågældende advokat mulighed for at oparbejde en betydelig ekspertise med en samtidig forudsat uddelegering af sagsopgaver i boerne til bobestyrerens kontorpersonale.

I overensstemmelse hermed har de autoriserede bobestyrere i lovens 13-årige levetid netop tilrettelagt sagsbehandlingen som forudsat med den konsekvens, at en stor del af de autoriserede bobestyrere i dag ikke blot selv har bobehandling som et juridisk speciale, men også ansat en kreds af kompetente og specialiserede medarbejdere, der alene eller i overvejende grad beskæftiger sig med bobehandling.

Hvis der indføres en 10-års begrænsning for en autorisation, er det derfor nødvendigt, at der tages behørigt hensyn til de afledte konsekvenser, det har, hvis en autoriseret bobestyrer ikke opnår en ønsket genautorisation. En manglende genautorisation vil nødvendigvis indebære omstruktureringer for advokaten, herunder mulig afskedigelse af personale med et kortere eller længere opsigelsesvarsel.

Det foreslås derfor, at der indbygges et passende varsel i en eventuel tidsbegrænset autorisationsordning, der tager højde for disse forhold, eksempelvis en frist af 1 år. Tilsvarende bør gælde ved en opretholdelse af den nugældende ordning.

En mulighed er at etablere en overgangsordning, således at de bobestyrere, der er autoriserede under de nugældende regler fortsætter under samme regelsæt og hvervet dermed også ophører efter disse regler, mens nye autorisationer bringes i overensstemmelse med de regler Justitsministeriet vil indbygge i det kommende lovforslag.

Arvingernes indflydelse på valg af bobestyrer

Ægtefælleudvalget foreslår som en fravigelse af hovedreglen om udpegning af en autoriseret bobestyrer, at en skifteret kan udpege en bestemt bobestyrer, der ikke er autoriseret, hvis alle arvinger og en eventuel længstlevende ægtefælle ønsker dette, og særlige grunde taler derfor.

Forslaget kan tiltrædes, idet Danske Advokater er enig i, at det er rimeligt at opløse reglerne og give mulighed for at udpege en ikke-autoriseret bobestyrer med afsæt i de eksempler, der er givet i betænkningen, såsom særlig forretningsmæssig indsigt i afdødes forhold. Endvidere vil det være en proces- og sagsøkonomisk besparelse for boets arvinger, at et bo, der er under berigtigelse som privat skifte med bistand af en ikke-autoriseret advokat, kan færdigbehandles ved samme advokat, eksempelvis hvor det ikke har været muligt at sælge en fast ejendom inden 1-årsfristens udløb, hvilket i disse tider er hyppigt forekommende.

Forsikringsforhold

Danske Advokater kan tiltræde forslaget om, at skifteretten kan beslutte, at udgiften til en forhøjet ansvarsforsikring skal afholdes som en boudgift.

Dette løser en konfliktsituation, der typisk opstår mellem bobestyreren og arvingerne, der ikke altid har forståelse for, at denne ofte ikke ubetydelige udgift er en "risikopræmie" der tegnes i arvingernes interesse i et bo med betydelige aktiver med den kompleksitet, dette ofte indebærer.

2.2 Bobestyrerens opgaver og kompetence.

Bomøder

Ifølge dødsboskiftelovens § 53, stk.1, 1.pkt., træffer bobestyreren bestemmelse i boets anliggender, og ifølge 2. pkt. skal væsentlige spørgsmål forinden forelægges arvingerne. Er arvingerne ikke enige om afgørelsen af et væsentligt spørgsmål, skal der i medfør af § 53, stk. 2, afholdes et bomøde, hvortil alle arvinger skal indkaldes, og hvor der eventuelt kan forlanges afstemning.

Ønsker en arving indflydelse på boets dispositioner i en situation, hvor der er uenighed, må arvingen altså personligt møde op til bomødet eller lade sig repræsentere af en anden ved fuldmagt.

Kommunikations- og mødekulturen har siden lovens ikrafttræden i 1997 ændret sig betydeligt, og lovens forudsætning om møder hos bobestyrer med personlig deltagelse af arvingerne er ikke tidssvarende og afspejler heller ikke arvingernes ønske om en smidig sagsbehandling - også i tilfælde, hvor der er væsentlige spørgsmål, der skal afklares.

Arvinger, der bor i udlandet, deltager sjældent i bomøder og har typisk ikke herboende relationer, der kan repræsentere dem – ofte er der netop arvingsoverensstemmelser eller manglende personligt kendskab arvingegrupperne indbyrdes i disse boer, hvorfor det ikke ligger lige for at lade en anden af arvingerne repræsentere sig. Arvinger, der er på arbejdsmarkedet, ønsker ofte heller ikke at tage en fridag for at deltage i et bomøde og har typisk en antagelse om, at bomøder kan forlanges afholdt uden for normal arbejdstid netop af samme grund.

Det foreslås derfor, at der på samme måde som inden for civilprocessen gives hjemmel til, at bomøder kan afholdes elektronisk eksempelvis i form af telefonmøder, som det sker ved mange retter under sagsforberedelsen, herunder særlige forberedende retsmøder o.l.

Ligeledes burde overvejes at indføre en udtrykkelig hjemmel til, at bobestyreren kan afgive en indstilling til arvingerne om en beslutning med den retsvirkning, at en manglende tilbagemelding om en arvinges stillingtagen inden en vis frist antages som en accept.

Denne fremgangsmåde anvendes i vidt omfang i den daglige praksis i bobestyrerboerne i dag, igen i lyset af den nutidige kommunikationspraksis. Bobestyreren kommer med sin indstilling – en agterskrivelse med en tidligere anvendt formulering – hvori forudsættes, at manglende tilbagemelding er udtryk for stiltiende accept, og en indsigelse således kræver en aktiv protest. Dette er for så vidt også indirekte implementeret i lovens § 53, stk. 2, men der er ikke udtrykkeligt taget stilling til, hvilken retsvirkning det har, at en arving ikke har givet bobestyrer en tilbagemelding.

Bobestyrerens kompetence ved tvister

Et at de få, men væsentlige ankepunkter de praktiserende advokater har haft til dødsboskifteloven, er afgrænsningen af bobestyrerens opgaver og kompetencer i forhold til skifteretternes, når der under bobehandlingen opstår tvister.

Arvingsuenighed eller uklarhed om arveforholdene, som kræver konkret fortolkning af afdødes testamentariske dispositioner, er nogle af de væsentligste årsager til, at et bo berigtiges ved bobestyrer, og det er derfor vigtigt, at lovgivningen lige netop i disse sager er klar og gennemskuelig for de berørte arvinger, som er stærkt følelsesmæssigt engagerede i boets forhold.

Et af hovedsynspunkterne bag dødsboskifteloven var, at man skulle sikre arvingerne en hurtig og kompetent sagsbehandling i dødsboer generelt, uanset berigtigelsesform, således også i bobestyrerboerne. Samtidig blev der i loven fastsat retningslinjer for bobestyrerens udførelse af hvervet bl.a. i relation til boets arvinger. Ifølge § 47 skal bobestyreren således snarest muligt give arvingerne og legatarerne meddelelse om boets udlevering og om deres ret til at arve.

En konsekvens af en arvingsret er bl.a., at arvingen opnår en række rettigheder i boet, bl.a. retten til at blive hørt i væsentlige spørgsmål, deltage i bomøder og stemme i tilfælde af uenighed, jf. § 53.

Det er derfor af afgørende betydning på så tidligt et tidspunkt som muligt under bobehandlingen at få fastlagt, hvem der er arvinger i boet med de dertil knyttede rettigheder.

Bobestyreren har ikke kompetence til at træffe afgørelse om disse tvister, som ifølge lovens § 89 er judicielle spørgsmål, som skal prøves af skifteretten. Eventuelt søgsmål skal anlægges af den involverede part som et selvstændigt søgsmål – ikke gennem boet, og der er ikke i loven fastsat nogen frist for, hvornår et sådant søgsmål skal anlægges.

Der har siden lovens ikrafttræden udviklet sig en praksis på baggrund af hvilken, det i dag antages, at én af bobestyrerens opgaver er at mægle forlig i tilfælde af uenighed mellem boets arvinger eller andre rettighedshavere omfattet af ordlyden i § 89. Opnås der ikke enighed, forudsættes det herefter, at bobestyreren udarbejder en skriftlig begrundet indstilling – typisk i tvister vedrørende arveforhold eller testamentsfortolkning – og på baggrund heraf meddeler, hvorledes bobestyreren vil fortsætte den videre bobehandling, herunder hvilke arvinger, der vil blive indkaldt til bomøder, anses for stemmeberettigede, have ret til udtagelse af indboeffekter, den endelige arvefordeling i boopgørelsen etc. I tilknytning til denne indstilling opfordrer bobestyreren de arvinger, der berøres ”negativt” af indstillingen, til at anlægge sag.

Som anført i betænkningen side 22 er det ved en dom afsagt af Vestre Landsret i 2009 afklaret i retspraksis, at der ikke i loven er hjemmel til – hverken for bobestyreren eller skifteretten – at fastsætte en frist for anlæggelse af søgsmål.

Udvalget finder, at der ikke bør tillægges bobestyreren en sådan kompetence, men alene en kompetence til at give et pålæg om at anlægge sag, og hvis en sådan ikke anlægges da en pligt til at komme med sin tilkendegivelse med fornyet opfordring til sagsanlæg, jf. bemærkningerne side 23. I tilknytning hertil anfører udvalget, at passi-

vitetsbetragtninger vil kunne indgå i vurderingen af, om en arving har fortabt retten til at anlægge en retssag.

Udvalgets væsentligste argument for at undlade en fristregel er, at bobestyrerens indstilling er af juridisk karakter, og derfor vil stride mod grundlæggende retsprincipper og retssikkerhedsgarantier.

Danske Advokater er ikke enig i udvalgets betragtninger netop på dette punkt og mener tværtimod, at en opretholdelse af den nugældende retstilstand uden klare frister og en fremtidig uklar og flydende praksis om, hvornår et manglende sagsanlæg medfører passivitet, modsat vil blive opfattet som stridende mod retssikkerheden af de berørte personer.

Arvinger, som i dag mødes med den gældende praksis, hvorefter bobestyreren ikke har kompetence til få afklaret om en tvist munder ud i et sagsanlæg, har meget svært ved det forstå det rimelige i regelsættet.

Angår tvisten eksempelvis retten til at få arveudlagt bestemte aktiver, hvilket er et hyppigt forekommende tvistepunkt, indebærer et manglende sagsanlæg, at bobestyreren, uanset sin indstilling, vil være afskåret fra at disponere aktiverne, så længe tvisten ikke er afklaret. Da boets behandling omvendt skal fremmes, betyder dette i praksis ofte, at der udarbejdes en boopgørelse i overensstemmelse med indstillingen, men uden at der på dette sene tidspunkt er nogen endelig afklaring.

De arvinger, der efter bobestyrerens indstilling har fået tillagt de ønskede rettigheder, oplever en sådan sagsbehandling som dybt utilfredsstillende og stridende mod retssikkerheden. De føler sig underlagt nogle arbejdsgange, som dels forlænger, dels fordyrer bobehandlingen, og kan ikke forstå, at bobestyreren ikke kan fastsætte en frist.

Når der ikke i regelsættet er værktøjer, der ansporer de "sagsopfordrede" arvinger til at agere, indebærer dette i praksis, at det kun er i sager med tvister, hvor der er vitale interesser på spil, at der anlægges sag, mens øvrige uoverensstemmelser ikke kommer til egentlige konflikter med sagsanlæg til følge. Det har i den sammenhæng væsentlig betydning, at omkostningerne ved et sagsanlæg påhviler arvingen selv, og da disse tvister rummer komplicerede retlige problemstillinger, vil en arving udover retsafgiften i praksis også skulle betale for advokatbistand til at føre sagen.

Danske Advokater indstiller derfor, at der i lovforslaget indføres en bestemmelse, som foreslået af arbejdsgruppen, hvorefter en bobestyrer kan afgive en indstilling, som skal betragtes som endelig, medmindre én eller flere arvinger anlægger retssag inden 3 måneder fra bobestyrers meddelelse af indstillingen.

Den foreslåede ændring indebærer en klarhed, som vil lette og forkorte bobehandlingen i denne type af sager.

Udvalgets betragtninger om, at bobestyrerens afgørelse kan få virkning som en retlig afgørelse, bør efter Danske Advokaters ikke være til hindring for en sådan ændring.

Dødsboskifteloven giver allerede i dag i § 56 bobestyreren en sådan kompetence i tvister om fordringers prøvelse. Ifølge § 56, stk. 4, skal bobestyreren i tilfælde af ind-

sigelser mod en anmeldt fordring afgive en skriftlig indstilling med frist til sagsanlæg inden 4 uger efter modtagelsen af indstillingen. Som overbygning herpå bestemmes i § 56, stk. 5, at bobestyrerens indstilling er endelig, hvis sag ikke anlægges inden 4-ugersfristens udløb.

Som det ses, er lovændringen, som anbefales såvel af arbejdsgruppen som Danske Advokater, i tråd med disse allerede gældende regler for fordringsprøvelse, der i lige så høj grad angår retlige spørgsmål. I arvingstvisterne vil en udvidelse af fristen fra 4 uger til 3 måneder efter Danske Advokaters opfattelse tilgodese de mulige arvinger og legatarer, som ikke har forudsætninger for at varetage egne interesser under boet, jf. udvalgets bemærkninger side 22, da de i dette tidsrum vil have mulighed for at søge professionel rådgivning og vurdering af deres retsstilling, inden sag anlægges. Dette vil, uanset om bobestyrerens indstilling måtte være endelig eller ej, skulle ske på arvingens eget initiativ og for egen regning.

En fristregel udelukker ikke sagens judicielle prøvelse i skifterettens regi med anke-mulighed. Et tilsvarende regelsæt gælder således også for adskillige administrative afgørelser, eksempelvis inden for social- og skatteretten, og når henses til, at bobestyrerhvervet i dag stort set udelukkende varetages af advokater med bobehandling som speciale, bør der ikke være betænkeligheder ved en sådan ordning.

Omkostninger i klagesager

Udvalgets forslag om, at det skal være muligt at pålægge klageren at godtgøre boet omkostningerne ved en klage, der ikke tages til følge forekommer, både rimelig og relevant. Det bør dog i den forbindelse også overvejes, om der skulle skabes hjemmel til, at den klager, der får medhold i en klage, kan få godtgjort sine omkostninger i forbindelse med klagen. I forbindelse med en sådan omkostningsafgørelse bør såvel boet eksklusiv den klagende kunne blive pålagt at betale – eller bobestyreren hvis der er tale om fejl hos denne.

2.3 Insolvente boer.

Med hensyn til ændringerne i de insolvente boer, rummer forslaget tiltrængte og relevante ændringer. Det bemærkes dog her, at bobestyrer også i de insolvente boer, bør forelægge de indkomne anmeldelser for arvingerne, selv om de ikke er lodtagere i boet, idet det ofte vil være den eneste måde at afdække fejlagtige anmeldelser på.

Det bemærkes endvidere, at der om muligt bør ske en tydeliggørelse dels med hensyn til status for de krav mod boet, som med bobestyrers samtykke opstår under bobehandlingen, men inden skifterettens afgørelse om insolvensbehandling – eventuelt svarende til krav i henhold til konkurslovens § 94 - og ligeledes med hensyn til krav, der i samme periode opstår uden bobestyrers godkendelse eller samtykke.

Det tiltrædes, at bobestyrers arbejde med afhændelse af pantsatte effekter bør honoreres før betaling af § 71-kravene, når der stilles krav om, at honoraret skal indgå som et aktiv i boet. Honorarer, der aftales med panthaverne i forbindelse med bobestyrers medvirken til salg af fast ejendom underhånden, bør gå til forlods dækning af bobestyrers honorar.

Lovforslagets § 70 b om udlevering af afdødes almindelige indbo og personlige effekter til arvingerne løser et hyppigt forekommende praktisk problem i de insolvente boer, og praktiseres i dag i vidt omfang efter forudgående aftale med kreditorerne. Det er hensigtsmæssigt, som udvalget har gjort i bemærkningerne, at præcisere at der skal anlægges en restriktiv vurdering af begrebet ”indbo og effekter af beskeden værdi”, da denne vurdering givetvis vil kunne give anledning til diskussion med arvingerne.

KAP. 3. DE ØVRIGE SKIFTEFORMER.

3.4. Privat skifte.

Fristen for indlevering af boopgørelse og åbningsstatus

Ægtefælleskifteudvalget henviser i betænkningen til den nedsatte arbejdsgruppes forslag om at ændre fristerne for indsendelse af henholdsvis åbningsstatus og boopgørelse og støtter forslaget, hvorefter 6- månedersfristen for indsendelse af åbningsstatus skal regnes fra dødsdagen og ikke som nu 6 måneder fra boets udlevering, men dog således, at arvingerne altid har en frist til indsendelse af åbningsstatus på 2 måneder fra boets udlevering.

Det er Danske Advokaters opfattelse, at den sidstnævnte 2-måneders frist ikke er hensigtsmæssig og vil give anledning til mange problemer i praksis, både i boer, der behandles af arvingerne selv, og hvor der er antaget advokatbistand af den simple grund, at proklama først indrykkes i forbindelse med boets udlevering til privat skifte. Proklamafristen er som bekendt 8 uger, og indrykning i Statstidende kan ikke altid påregnes at ske fra ”dag til dag”. En 2- månedersfrist som den foreslåede indebærer, at åbningsstatus skal udarbejdes samtidig med proklamafristens udløb eller i nogle tilfælde endda før, hvilket vil give anledning til ekstra arbejde for skifteretterne, som skal behandle ansøgninger om fristforlængelser og ej heller er hensigtsmæssigt ud fra et retssikkerhedsmæssigt synspunkt.

Danske Advokater mener i stedet, at en 3-månedersfrist er rimelig. For at undgå tvivl om, hvorledes fristerne beregnes, foreslås formuleringen i lovforslaget præciseret således:

”Arvingerne skal senest 6 måneder efter dødsdagen indgive en opgørelse over boets aktiver og passiver pr. dødsdagen. Såfremt boet er udleveret senere end 4 måneder efter dødsdagen, skal åbningsstatus dog først være indleveret til skifteretten senest 3 måneder fra boets udlevering.”

Det kan overvejes, om det udtrykkeligt bør fremgå af loven, at kravet om at indgive åbningsstatus bortfalder, hvis der forinden indgivelsesfristens udløb indleveres endelig boopgørelse opgjort med dødsdagen som skæringsdag.

Forslaget om at boet altid kan indlevere boopgørelse 15 måneder efter dødsfaldet, giver arvingerne det bedst mulige udgangspunkt for at tilrettelægge boets skæringsdag på det for boet og arvingerne mest hensigtsmæssige tidspunkt. Danske Advokater går ud fra, at en sådan ændring samtidig vil indebære de relevante ændringer i de skattemæssige regler, således at der fortsat er en koordinering mellem de skattemæssige og skifteretlige frister for aflevering.

Skifte af uskiftet bo i længstlevendes levende live

Danske Advokater er enig i, at det er praktisk, at reglerne ændres, således at et tidspunkt for indlevering af anmodning om skifte af det uskiftede bo, bliver skæringspunkt for, hvilke aktiver, der indgår i det uskiftede bo, og tidspunktet for indlevering således træder i stedet for tidspunktet for skifterettens beslutning om at imødekomme anmodningen.

KAP. 5. SKIFTEVÆRGER

Danske Advokater kan tiltræde udvalgets forslag til ændringerne af dødsboskiftelovens § 16 og værgemålslovens § 16. Det er en væsentlig praktisk forbedring af reglerne, at der åbnes mulighed for, at skifteværger selv kan rejse værgemålssag for en arving, der har behov herfor.

Den fremtidige sammensætning af befolkningen med et stigende antal ældre vil på sigt indebære en stigning i antallet af dødsboer, hvor beskikkelse af en skifteværger vil være påkrævet, og med den konsekvens at en sådan skifteværgerbeskikkelse ved bobehandlings afslutning bør konverteres til et egentligt værgemål.

KAP. 6 LEGATARER.

Udvalgets forslag til ændringerne af legatarernes retsstilling er efter Danske Advokaters opfattelse særdeles relevante og kan i det hele tiltrædes, dog med et enkelt væsentligt forbehold, jf. nærmere nedenfor.

Såfremt der ikke er forhold i boet, der hindrer udbetaling eller udlevering af legater, bør dette ske straks, og det er en klar forbedring af legatarernes retsstilling, at dette præciseres i loven, idet det i praksis har vist sig, at boets arvinger kan være utilbøjelige til at være enige heri.

Det er dog en afgørende forudsætning som påpeget af udvalget i betænkningen side 73, at boafgiftslovens § 5, stk. 4, ændres og bringes til at korrespondere med denne forpligtelse, så der også efter legaternes opfyldelse kan gives arveafkald uden afgiftsmæssige virkninger.

Den nugældende formulering i boafgiftslovens § 5 bevirker i dag, at mange legater ikke opfyldes, uanset der er praktisk mulighed herfor, fordi opfyldelsen anses for en "udlodning" i skatteretligt regi med deraf afledte u hensigtsmæssige fiskale retsvirkninger for boets arvinger.

Såfremt en ændring af boafgiftslovens § 5 ikke indføres samtidig med ændringerne af reglerne for legatarer i dødsboskifteloven, kan Danske Advokater ikke tiltræde en ændring, da arvingernes retsstilling herved vil forringes betydeligt.

Det kunne overvejes, om manglende opfyldelse af legatet skulle være belagt med morarente, idet det bemærkes, at arvekrav ikke er omfattet af rentelovens bestemmelser, der alene gælder krav på formuerettens område. Der kan være vanskeligheder ved fastlæggelsen af begyndelsestidspunktet, men dette kunne løses ved formuleringen af forretningsbestemmelsen.

Afslutningsvis bemærkes, at Danske Advokater er meget tilfreds med den afgivne betænkning og ser frem til en vedtagelse af de justeringer og tilpasninger, der nu foreslås som en konsekvens af en i øvrigt glimrende lovs 13-årige levetid.

Venlig hilsen

Michael Rostock

Formand

Danske Dødsboadvokater

Anja Cordes

formand

Danske FAMILIEadvokater

Helle Hübertz Krogsøe

vice direktør

Danske Advokater